

EL LLIBRE DEL 2024

AL FA RA

EN FESTES

CORPORACIÓ MUNICIPAL AJUNTAMENT D'ALFARA DEL PATRIARCA

Jaume Martínez Romero

Alcalde i regidor d'Administració General,
Seguretat, Educació, Cultura,
Joventut i Esports

Inmaculada Beltrán Andrés

Regidora de Promoció Social
(Serveis Socials i Majors)
Hisenda, Igualtat i Participació Ciutadana

Sonia Rodado Mora

Regidora de Promoció Econòmica
(Comerç i Subvencions)
Medi Ambient, Festes,
Noves Tecnologies i Benestar Animal

Julio Berga Navarro

Regidor de Foment, Urbanisme,
Serveis Municipals i Agricultura

Purificación Sánchez Pérez

Adela Caballero Berrio
Marcos Baeza Delgado
María Marco García
Jesús Guanter Marí
Joan Guanter Ruiz
Laura Alandes Épila

Alfonso Cuesta Aguado

Secretari - interventor

JAUME MARTÍNEZ ROMERO

Alcalde d'Alfara

Estimades, estimats,

M'adrece a vosaltres a les portes d'una altra edició de les nostres Festes, i voldria començar aquest escrit amb un agraïment sincer a les persones que permeten, amb el seu treball, que tot el poble pugui gaudir en plenitud d'aquestes dates. Em recorden a aquell poema del centenari Vicent Andrés Estellés, «Assumiràs la veu d'un poble»: el seu és un treball fet en silenci, sense cap voluntat de reconeixement, i fonamentat en l'estima per Alfara del Patriarca i tot el que representa el nostre poble. Un exemple realment inspirador. De nou, gràcies.

No sé si qui em llig viu el calendari seguint el sistema gregorià, de gener a desembre, o si eres com jo i ordenes la teua vida com les temporades esportives o els cursos escolars: de setembre a juny. En aquest cas, les nostres Festes d'Alfara del Patriarca són la cirereta de l'any, la porta entre el final d'un curs i l'inici de l'altre. Un moment per a respirar, gaudir i, ja al final, fer balanç del que hem viscut, un exercici difícil de realitzar en altres moments, quan el treball diari t'absorbeix. Repassant mentalment els últims mesos, el primer curs complet amb el nou govern a l'Ajuntament, la sensació és de moderada satisfacció. Hem posat les primeres rajoles d'un projecte que mira al llarg termini, però del qual ja hem recollit alguns fruits, com la renovada plaça 9 d'Octubre i, prompte, el parc juvenil de la zona de Sant Dídac. Continuem impulsant projectes al llarg de tot l'any, amb l'ajuda imprescindible de les associacions, entitats festeres i ciutadania d'Alfara, a les quals aprofite per traslladar l'agraïment de tot l'equip de govern. I ens hem bolcat en reforçar la relació entre l'ajuntament i la societat civil del poble, responant a la vocació original d'un consistori: ser la casa de totes i tots. Aquest curs hem viscut també dificultats, però sempre hem trobat la força per a continuar.

El futur és il·lusionant. I toca treballar per fer-lo nostre. Les mans, sempre en el present, en la tasca diària d'un ajuntament al servei de la ciutadania; i la mirada, posada en el demà, en el poble que volem arribar a ser. Aquesta és la clau d'una Alfara millor per a totes i tots. Al setembre, amb el reinici del curs, reprendrem el camí amb més força encara.

Ara venen les Festes. Moments per a compartir amb les persones que estimem, recordar d'on venim i celebrar el que som. Et desitge unes bones festes. Serà un plaer veure't pels carrers.

SONIA RODADO MORA

Regidora de Festes

Benvolguts veïns i veïnes,

Quan preparava aquestes línies he tornat a llegir el saluda de l'any anterior que com a regidora de Festes he tingut l'honor d'escriure-vos. En ells hi ha paraules d'agraïment a companys, treballadors i a vosaltres. Enguany, no puc ni vull deixar de mostrar el meu agraïment pel suport rebut. Gràcies a tots per la vostra confiança.

Tornar a ser la regidora (entre altres àrees) de Festes, és per a mi una gran satisfacció. Poder organitzar i coordinar les festes del meu poble, és una labor intensa però enormement satisfactòria. Fa un any m'enfrontava a un repte nou, amb molts dubtes, expectant davant el que anava esdevenint, però això sí, amb ganes de treballar i d'anar sumant al nostre poble noves activitats.

Aquests anys m'han servit per a recórrer un camí d'aprenentatge i superació. La illusió és la mateixa que la del primer dia i les ganes per continuar treballant i innovant sens dubte després del suport rebut. Fer créixer les nostres festes, millorar-les, però mantenint i recuperant tradicions, ha sigut sempre el meu desig. En eixes tasques no he estat mai sola. He comptat sempre amb els meus companys, amb els treballadors municipals, la labor de la policia local per a garantir la seguretat en tots els esdeveniments, amb el vostre suport, amb l'ànim i alé de la meua família.

Des d'ací, vos anime a participar en totes les activitats i us desitge unes magnifiques festes.

JOSÉ GÓMEZ MARÍN

Capellà d'Alfara

Queridos hijos,

Es la primera vez que tengo oportunidad de dirigirme a vosotros como vuestro párroco a través de este libro de fiestas patronales. He de confesar que estoy expectante por compartir con vosotros esos días de tradición, devoción, alegría y 'germanor'.

Las fiestas en honor a nuestros patronos y a la Virgen María, en diferentes advocaciones, hablan mucho de nuestra esencia como pueblo. Sabemos que la devoción a san Bartolomé está presente entre nosotros desde hace casi ocho siglos, con la llegada de D. Bartolomé Cruïlles, que el propio san Vicente, al que celebran nuestros pequeños, durmió en nuestras casas acogido por su hermano Bonifacio, que santa Bárbara protege espe-

cialmente a los que regamos nuestra tierra con la Real Acequia de Moncada, y así un sinfín de elementos que nos unen a lo que fuimos y a los que hicieron posible que seamos hoy. Porque esto, no es sólo el pasado de Alfara del Patriarca, es también su presente y su futuro. Desde que comencé a vivir entre vosotros y a amaros, me di cuenta de que este pueblo hace cierto el significado árabe de su nombre; Alfara, la hermosa oculta. Disimulada por la grandeza de otras realidades, este pueblo tiene una belleza digna de ser descubierta, y uno de los elementos que hace hermosa nuestra localidad es precisamente la armonía entre su historia y su fe. Si queremos que Alfara siga siendo hermosa, sea en lo oculto o sea a vista de todos, hemos de ser fieles a nuestra historia y generosos con nuestra fe católica.

Termino estas líneas agradeciendo a Dios por todas las personas que hacen posible que Alfara del Patriarca esté en fiestas, desde los que forman las diversas instituciones y clavarías hasta aquellos que en lo humilde aportan a la fiesta todo lo que pueden. Invito a todos, creyentes o no, hijos de Alfara o no, locales o visitantes, con las mismas palabras con las que el apóstol Felipe invitó a san Bartolomé a conocer a Cristo: «Ven y lo verás» (Jn 1, 46). Alfara, la más hermosa de las posesiones del Patriarca Juan de Ribera, se llena de fiesta y devoción y os espera.

Contad con mi afecto, y con mi oración para que en cada casa donde entre este libro entre también la bendición de Dios Todopoderoso.

FESTERS I FESTERES DEL 2023

PENYA TAURINA ALFARENSE

DIVENDRES 19 DE JULIOL

19:00 h Vaques i un bou en puntes
24:00 h Dos bous embolats

DIVENDRES 26 DE JULIOL

18:30 h Volta al recorregut amb Xaranga
19:00 h Vaques i un bou en puntes
24:00 h Dos bous embolats

**RAMADERIA
FERNANDO
MACHANCOSES**

PRESIDENT

VICENTE PRADES ROS

PENYISTES

RAMÓN AGUIRRE MELLINA
HIGINIO ALBIACH CERVERA
PACO CLEMENTE MARTÍNEZ
FÉLIX GALÁN SANTOS
XIMO GISBERT PROSPER
VICENTE GRANCHÀ CATALÀ
JOSÉ MARINER MORENO
PACO MEDINA SALMERÓN
ROSA MOLINA LÓPEZ
PABLO MORA FERRANDO
NOELIA MORÁN ASENJO
RAÚL MUÑOZ PRADES
MANUEL PALACIOS MUÑOZ
XIMO ROCHER HERNÁNDEZ
XIMET ROCHER TARONCHER
SUSI RODRÍGUEZ GIL
SILVIA ROS TARONCHER
JOSE G. SANFRANCISCO GIL
XUANO TARONCHER ARNAU
VICENTE ZAMORANO ORTS
SALVA FERRANDO PALANCA

ASSOCIACIÓ ESCAPADDA

ESCAPADDA

@escapadda
www.escapadda.es

Escapadda és una associació sense ànim de lucre de nova creació a Alfara del Patriarca, que col·labora amb altres associacions i entitats en l'organització d'esdeveniments, amb finalitats benèfiques i/o culturals.

Disposen de l'equipament i membres necessaris per a oferir opcions d'oci a la nostra població, com hem pogut comprovar durant el que portem d'any, col·laborant en esdeveniments com la Final de l'Eurocopa, "tardeos" i festes

amb altres associacions o la celebració del I Torneig de Pàdel d'Alfara del Patriarca.

El pròxim dia 10 organitzaran AlfaraFest, un festival 'Djing' als jardins municipals amb la participació de DJ's locals i convidats.

MARE DE DÉU DELS DESEMPARATS

CLAVARIESSES

MARIBEL CAMPS ALCAÑIZ
PILI TRENCO POLONÉS
MARÍA JOSÉ BELTRÁN MARTÍNEZ
PURA SÁNCHEZ PÉREZ
AURE LARA GALLEGU
AMPARO SUEZA CHAPA
NÚRIA SUEZA CHAPA

COLLABORADORES

MARI TRENCO POLONÉS
SUSI TRENCO POLONÉS
MARÍA LARA GALLEGU
ADELA CABALLERO BERRIO

PUNT VIOLETA

L'Ajuntament d'Alfara del Patriarca amb motiu de la celebració de les Festes Patronals instal·la els dies 21, 22, 23 i 25 d'agost un Punt Violeta.

Què és un Punt Violeta? És un espai d'informació, sensibilització, prevenció i atenció davant les agressions sexuals. Espai segur en el qual es para atenció integral als qui assisteixen als esdeveniments.

El Punt Violeta està conformat per professionals especialitzades en la matèria, coordinades amb l'equip sanitari i de seguretat presents en el recinte.

El consistori assenyala la importància que les festes siguen un temps per a disfrutar des del respecte, recordant que Alfara del Patriarca és un municipi compromés en la lluita per unes festes lliures de violència.

DIVENDRES 16 D'AGOST

21:30 h Sopar a la fresca organitzat per les Filles de Maria, a continuació jocs d'atzar i Dj. Inscripció prèvia els dies 6, 7 i 8 d'agost de 19:00 a 21:00h als Jardins Municipals.

DISSABTE 17 D'AGOST

Musical 'Grandes Voces'

17:00 h Partida de raspall a càrrec de les pilotàries del Club de Pilota d'Alfara el Patriarca al carrer Major. A continuació, partida de primera categoria entre l'equip de Meliana i un combinat de l'horta Nord.

18.00 h Exhibició de Fit Kid a la zona Ceu, amb algunes de les coreografies classificades per al campionat d'Europa en Bulgària, sent campiones d'Espanya.

21.00 h Sopar dels Majors als Jardins, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament, amb la col.laboració de les Filles de Maria i els clavaris de Santa Bàrbara.

22.30 h Musical "Grandes Voces", organitzat per l'Ajuntament, als Jardins Municipals.

23.30 h Dj. Agust en la zona CEU organitzat per la clavaria de la Mare de Déu dels Desemparats,

DIUMENGE 18 D'AGOST

11:00 h Fins les 14 hores, i de 16 a 19 hores, parc infantil aquàtic amb festa de l'espuma en la piscina municipal, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament.

18:00 h Repartiment d'orxata i fartons en la piscina municipal, patrocinat per la festa de Sant Vicent.

23:00 h Concert de Festes als Jardins Municipals, de l'Agrupació Musical d'Alfara del Patriarca. En acabar, finallet de focs artificials a càrrec de la pirotècnica Turys.

DILLUNS 19 D'AGOST

13:00 h Volteig de campanes i trons d'avís anunciant la festa de Sant Vicent.

19:00 h "Tardeo" POP organitzat per la clavaria de la Mare de Déu del Roser, a càrrec de la orquestra Madre Selva del grup "La fiesta" en la zona CEU.

19:30 h A l'església parroquial, Missa Sagrament per la unció dels malalts.

21:00 h Trasllat de la imatge de Sant Vicent, amb l'acompanyament de la banda de l'Agrupació Musical, des de l'església fins el carrer Sant Vicent, número 21.

PARTIDA

FEMENINA DE PRIMERA

RASPALL

COMBINAT HORTA

150 A LA CORDA

VS

MELIANA

17
AGOST
18
HORES

📍 CARRER MAJOR
ALFARA DEL PATRIARCA

17 H PARTIDA DE RASPALL
PILOTÀRIES DEL CLUB D'ALFARA

CLUB PILOTA
VALENCIANA
ALFARA

ALFARA
del PATRIARCA
AYUNTAMIENTO

AGRUPACIÓ MUSICAL D'ALFARA

**Article escrit per Aitana Martínez Checa,
músic de la banda simfònica, mestra de
l'escola i membre de la Junta Directiva**

PROGRAMA DEL CONCERT

**The blues factory
(Jacob de Haan)**

**Jungle Book
(Sherman/Gilkyson. Arr. Marcel Peeters)**

**Abba Gold
(Arr. Ron Segrets)**

**Feeling Good
(Bricusse/Newley. Arr. Henk Ummels)**

**Michael Jackson Hit Mix
(Arr. Johnnie Vinson)**

**Queen 2000
(Arr. David Marín)**

DIRECTOR: CARLES ANTONI TARONGER

A Alfara, on la llum del Mediterrani s'abraça amb la verdor dels tarongers, la música ha estat sempre una melodia inseparable de la vida del poble. I en aquesta simfonia popular, l'Agrupació Musical d'Alfara entona una partitura vital, teixint amb les seues notes una trama d'identitat, cultura i sentiment de pertinença.

Des dels seus inicis, l'Agrupació ha crescut fins a convertir-se en un autèntic far cultural, un espai on la passió per la música es conjuga amb l'amor per la nostra terra. En cada compàs, en cada melodia, ressonen els valors que ens uneixen: la dedicació, l'esforç, el treball en equip i la il·lusió per compartir un sentiment únic.

Amb el pas del temps, l'Agrupació Musical d'Alfara ha anat construint ponts entre generacions. Els sons dels instruments han servit de banda sonora per a les celebracions locals, les processons i les festes majors, convertint-se en l'ànima sonora del poble i dels records de cada un i cada una de vosaltres. Cada actuació, cada concert és un homenatge a la nostra història comuna, un recordatori que la música ens fa més forts, més units i més humans.

L'Agrupació no és només un conjunt de músics, és una família, un teixit social on xicotets i grans s'uneixen per compartir la seua passió per la música. Des dels primers bufits dels xiquets i xiquetes a l'escola de música, fins a la veterania dels nostres instrumentistes que segueixen els seus estudis al conservatori, tots formen part d'una mateixa història, una història que també forma part de la història d'aquest poble.

"Fent música, fent poble" no és només un lema, sinó un record constant de la nostra capacitat per a trobar-nos en la celebració de la cultura i l'amor per la nostra terra. Avui volem fer aquest lema vostre, d'Alfara, i així, mentre hi haja una melodia sonant, sabrem que la flama de la nostra identitat continuarà brillant amb força.

DIMARTS 20 D'AGOST FESTA DE SANT VICENT

- 08:00 h Despertà pels carrers de la població.
- 18:30 h Arreplegada dels clavaris i clavariesses i trasllat de la imatge de Sant Vicent desde la casa del clavari major fins a l'església.
- 19.30 h Solemne missa en honor a Sant Vicent, cantada pels Juniors d'Alfara. Finalitzada la celebració, es farà el sorteig de la imatge de Sant Vicent entre els xiquets i xiquetes de la confraria que hi assistixquen.
- 20.30 h Processó en honor a Sant Vicent, encapçalada per la colla l'Espurna de tabaleters i dolçainers, patrocinada pel SARC, i acompanyada per la banda de l'Agrupació Musical. En acabar, finalet de focs d'artifici.
- 00.00 h "Pequedisco" amb animació infantil a la zona CEU.

DIMECRES 21 D'AGOST FESTA DE LES FILLES DE MARIA

- 05:00 h Cant de l'Aurora a càrrec de les Filles de Maria.
- 10.45 h Arreplegada de les clavariesses.
- 12.00 h Missa en honor a la Immaculada Concepció, cantada per la Coral de San Juan de Ribera.
- 19.30 h Arreplegada de les Filles de Maria fins a l'església.
- 20.30 h Solemne processó en honor a la Inmaculada Concepció. Tot seguit, final de focs d'artifici.
- 21.30 h Trasllet de la Mare de Déu del Roser, des de l'església fins el carrer Nòria, 18A.
- 00.00 h Macrodiscomòvil 'L'Askampa Live Show' organitzat per les Filles de Maria.

CLAVARIA SANT VICENT

CLAVARI MAJOR
MARC ESTEBAN PERIS

CLAVARIA
ALEJANDRO ALBERT BORJA
EVA RODRÍGUEZ FERNÁNDEZ
MARC ARNAL MATEO
JORGE RUIZ REQUENA
M. TERESA GARCÍA LOPEZ

FILLES DE MARIA

CLAVARIESSA MAJOR
MÓNICA MARTÍ NAVARRO

CLAVARIA
ALBA PALMA MARTÍNEZ
ALEJANDRA REAL VICENTE
MARTA RODRÍGUEZ CAMPS
LAURA ÁLVAREZ CAMPS
NAIARA FERNÁNDEZ ARVELO
LUCÍA AVILÉS SOLERA
MARÍA CABALLER BROSEL
CARMEN DOMÉNECH PENALVA
MIREIA ALBIACH MARTÍNEZ
PAULA OLIVA GÓMEZ
VICTORIA CUQUERELLA ROIG
VALERIA PALANCA MATAMOROS
LUCÍA TRIBALDOS RAMALLÓN

DIJOUS 22 D'AGOST

FESTA DEL ROSER

- 06:00 h Cant de l'Aurora.
- 11:00 h Arreplegada dels clavaris i clavariesses de la Mare de Déu del Roser.
- 12.00 h Missa en honor a la Mare de Déu del Roser, cantada per la Coral de San Juan de Ribera.
- 13.00 h Volteig de campanes i salves anunciant la festa de la nostra patrona Santa Bàrbara.
- 19.30 h Arreplegada de la clavaria de la Mare de Déu del Roser.
- 20.30 h Solemne processó en honor a la Mare de Déu del Roser. En finalitzar, castell nocturn a càrrec de la pirotècnica Turys.
- 22.00 h Trasllat de la imatge de Santa Bàrbara, des de l'Església fins el carrer Don Emilio Ramon Llin, 45.
- 00.00 h Macrodiscomòvil 'Tallarina on Tour' amb del Dj Santi Bertomeu, organitzat per la clavaria del Roser.

DIVENDRES 23 D'AGOST

FESTA DE SANTA BÀRBARA

- 07:00 h Despertà pels carrers de la població .
- 11.00 h Arreplegada dels clavaris.
- 12.00 h Solemne misa en honor a Santa Bàrbara.
- 13.00 h Volteig de campanes i salves anunciant la festa del nostre patró, Sant Bertomeu.
- 19.30 h Arreplegada de clavaris i cercavila fins a l'església.
- 20.30 h Solemne processó en honor a Santa Bàrbara. Tot seguit, castell de focs d'artifici.
- 00.30 h Macrodiscomòvil en la zona CEU a càrrec de clavaris de Santa Bàrbara. Amb artistes molt reconeguts en el panorama nacional com Space Elephants o Aida Blanco, que vindrà des d'Astúries per a tancar una nit espectacular.

MARE DE DÉU DEL ROSER

CLAVARIS MAJORS

Mª TERESA CUQUERELLA SORIANO
MARIO PRÍNCIPE BALAGUER

CLAVARIA

DAVIDE PRÍNCIPE BALAGUER
TAMARA MARCO LLUESMA
JOAN PERONA ALFONSO
RAÚL MUÑOZ PRADES
ALBA CHORDÁ RODRÍGUEZ
SALVADOR MARCH ROCA
NEUS RUIZ IBÁÑEZ
PEDRO RODRÍGUEZ SEGURA
RICARDO FRASQUET TORRES
LLUÍS MARC ORTIZ RIVERA

MARÍA TRENCO POLONES
ANA JIMÉNEZ ZAMORANO
JOSEP GALÁN ALFONSO
ALBERTO PRADES ROS
MARÍA COLMENAR GALLEGO
CRISTINA MUNERA OLIVA
JOSÉ GÓMEZ BLÁZQUEZ
MARÍA MARCO GARCÍA
PAOLA CAMPS NAVARRO
BORJA VALERA MAS
XIMO ROCHER TARONCHER
PABLO MARTÍNEZ CATALÁN
ANA NAVAS RODRÍGUEZ
PABLO MORA FERRANDO
LLUÍS ALÓS SERRANO

CLAVARIA SANTA BÀRBARA

CLAVARI MAJOR

ENRIQUE PUCHADES SÁNCHEZ

CLAVARIA

MARC MOYA DOMÉNECH
ÁLVARO BOSCH LLUNA
ADRIÁN BOSCH LLUNA
PABLO ÁNGEL RODRÍGUEZ GÓMEZ
MIGUEL BROSEL NAVARRO
MARCOS GUANTER MARTÍ
ALEJANDRO IBÁÑEZ GIMENO
XAVIER ROCHER TARONCHER
DARÍO BALAGUER CHACÓN
ENRIQUE LAVARIAS LAGUARDA
IVÁN GIRONÉS CASANOVA
ÁLVARO BROSEL SAURA
JUAN ROMERO SÁEZ
HUGO GASPAS MARTÍN
ÁLEX ROMERO SÁEZ
JOAN LAOSA DUATO

DISSABTE 24 D'AGOST FESTA DE SANT BERTOMEU

- 12:00 h Solemne misa en honor a Sant Bertomeu cantada per la Coral San Juan de Ribera.
- 16.30 h Partida de llargues al carrer Major, categoria cadets.
- 18.00 h 60 Trofeu de Festes a llargues, al carrer Major. Pedro el 'Surdo', Xavi d'Alfara, Alejandro de Montserrat i el nostre Pepet contra Genovés II, Castelló, Guillermo del Puig i Salva de Massamagrell. Organitza el Club de Pilota d'Alfara amb la col·laboració de l'Ajuntament.
- 20.30 h Processó en honor a Sant Bertomeu amb la participació de totes les clavaries, encapçalada per la colla l'Espurna de tabaleters i dolçainers, patrocinada pel SARC, i acompanyada per la banda de l'Agrupació Musical. En acabar, finallet de focs d'artifici a càrrec de la pirotècnica Turys.
- 23.00 h II edició del Festival Metalfara en la zona CEU, amb l'actuació dels grups Zarpa, Bajo Cero i Metal Mareny. Organitzat per l'Associació Cultural Metalfarera amb la col·laboració de l'Ajuntament.

DIUMENGE 25 D'AGOST FI DE FESTA

- 23:30 h Nit de disfresses amb la actuació de l'Orquesta Flama, organitzat i patrocinat per l'Ajuntament.

NOTA ALS PARTICIPANTS: Per poder optar a premi, caldrà apuntar-se del 9 al 23 d'agost a l'Ajuntament, de 12 a 14 hores, on es facilitarà un número a cada comparsa, d'un mínim de 6 persones, tant infantil com d'adults. Aquest número haurà de ser totalment visible durant la desfilada, i s'haurà de deixar una separació mínima entre tots els grups participants per a la correcta valoració del jurat. Totes aquelles persones que no s'hagen inscrit prèviament, podran participar sense optar a premi. La concentració tindrà lloc a les 23:15 hores a la plaça Sant Joan de Ribera. L'eixida es realitzarà des del carrer Mestre Palau, i finalitzarà al carrer Ramón y Cajal. La desfilada estarà encapçalada per una xaranga seguida per totes les comparses infantils. A continuació desfilirà altra xaranga amb les comissions festeres i les comparses d'adults. S'atorgaran dos premis a les millors comparses infantils, un primer guardó de 100 € i un segon premi de 50 €; i altres dos premis, un de 150 € a la millor comparsa d'adults, i 75 € a la segona classificada.

NIT DE DISFRESSES 2023

ASSOCIACIÓ CULTURAL METALFARA

JUAN ANTONIO AGUILAR RODRÍGUEZ
RAFAEL VICENTE BALAGUER INGLÉS
JESÚS BLÁZQUEZ AROCA
OSCAR CAMPS ROS
RAÚL CAMPS ROS
AMPARO CHAPA ROSALÉN
JOSEP DELTORO APARISI

FERNANDO GARCÍA SERRANO
MANUEL GIMÉNEZ GARCÍA
FRANCISCO IBÁÑEZ MARQUÉS
JOAN VICENT MURILLO MOLLÀ
ALFREDO PÉREZ FERNÁNDEZ
MARÍA DOLORES LÓPEZ TOMÁS

METALFARA
II EDICIÓ
ZIRPY
BAJO 4 ZERO
METAL MARENY
dissabte 24 d'agost 2024
23h zona ceu (carrer lluis vives)
alfara del patriarca (valència)
ENTRADA LLIURE

 Patrocinat i organitzat per
Associació Cultural Metafara
Col·labora Ajuntament Alfara del Patriarca

 ALFARA
del PATRIARCA
AJUNTAMENT

CLUB DE PILOTA D'ALFARA

Enguany és una data molt especial per al món de la pilota valenciana: es compleixen 60 anys del Trofeu de Festes de Llargues i Ratlles d'Alfara del Patriarca. Potser siga la modalitat més genuïna pel que fa a les nostres arrels, i el d'Alfara és el Trofeu més antic de la província de València.

Durant els últims 26 anys el Club de Pilota Valenciana d'Alfara del Patriarca ha estat l'organitzador de cadascuna de les edicions, comptant amb el patrocini de l'Ajuntament de la població i amb la col·laboració d'empreses i comerços del municipi. En aquesta ocasió, amb motiu del 60 aniversari del Trofeu, hem preparat una partida molt especial, amb la participació de jugadors locals, com Pepet o Xavi Sepúlveda, junt amb jugadors de primer nivell com Genovés II, Salva de Massamagrell, Guillermo del Puig o Alejandro de Montserrat. També comptarem amb dos habituals, que any rere any formen

Norat, el president honorífic del Club de Pilota d'Alfara, amb el Genovés, pel 50 aniversari del Trofeu de Festes

part dels equips que disputen el Trofeu de Festes, com són Pedro el 'Surdo' i Castelló de Borbotó.

Serà el 24 d'agost quan reviuem la tradició més arrelada del nostre poble en este especial aniversari, quan comptarem amb la presència de José Cabanes, Genovés II, tal com el seu pare, el mític Paco Cabanes, el Genovés, va fer deu anys enrere amb la celebració del mig segle del Trofeu de Llargues d'Alfara.

Però no serà l'única jornada de pilota valenciana que tindrem estes festes, perquè enguany dediquem una vesprada íntegra al raspall femení. Serà el 17 d'agost, també al carrer Major, en dos interessants partides: la primera la disputaran les membres del nostre club de pilota, i per a la segona jugarà un combinat de l'Horta de primera categoria. Elles, les dones del Club de Pilota d'Alfara, han aconseguit dos títols durant esta temporada. Susana, Sonia, Maria i Núria van guanyar la Lliga de Raspall en la categoria Sénior, mentre que Iveth, Karen i Blanca aconsegueixen l'autonòmic de frontó per parelles.

Per molts més anys celebrant èxits i el tradicional Trofeu de Festes d'Alfara del Patriarca!

El Genovés, al carrer Major d'Alfara, en l'última partida que va disputar al nostre poble, fa deu anys, pel 50 aniversari del Trofeu de Festes

Karen, Iveth i Blanca, campiones de l'autonòmic de Frontó

Maria, Núria, Susana i Sónia alcen la copa de campiones de la Lliga de Raspall

60 ANYS

TROFEU FESTES ALFARA DEL PATRIARCA

Carrer Major

2024

ALLARGUES

Pedro
Xavi
Alejandro
Pepet

Genoves II
Castelló
Guillermo
Salva

A les 16.30h Partida cadets

24 AGOST a les **18 hores**

col·labora:

ALFARA
del PATRIARCA
AJUNTAMENT

organitza:

CLUB PILOTA
VALENCIANA
ALFARA

PENYA TAURINA ÚLTIMO TERCIO

DIVENDRES 11 D'OCTUBRE

17:30 h Desencaixonada de bous cerrils i exhibició de vaques.
24:00 h Embolada de bous cerrils.

PENYISTES

ADRIÁN CRUZ
EVA BERMEJO
VICTOR MONTEAGUD
"FASIO"
JOAN MONTEAGUD
PAULA TRENCO
HUGO CASTELLO
JHALMAR LÓPEZ
MILA BROSETA
XIMO ROCHER
JUANVI MARTÍNEZ
VICENT MARTÍNEZ
VICTOR IBÁÑEZ
JOAN MUÑOZ
DAVID GUIOT
JENNIFER GUILLÉN
ELISEO NAVARRO

KIKO SANZ
FRAN DURO
JOEL REYES
VICENT RODRÍGUEZ
JOSEMI RUIZ
HÉCTOR MIRALLES
ALEX APARISI
JOAN LAOSA
IVÁN CASAÑA
DAVID ROMERO
JOSEP SORIANO
VICEN DE LA FUENTE
XAVI ROCHER
MIQUEL RODRIGUEZ
NACHO MARCO
HÉCTOR APARISI
CHARO VELA
ANDREU JUDAS
LLUIS MARC

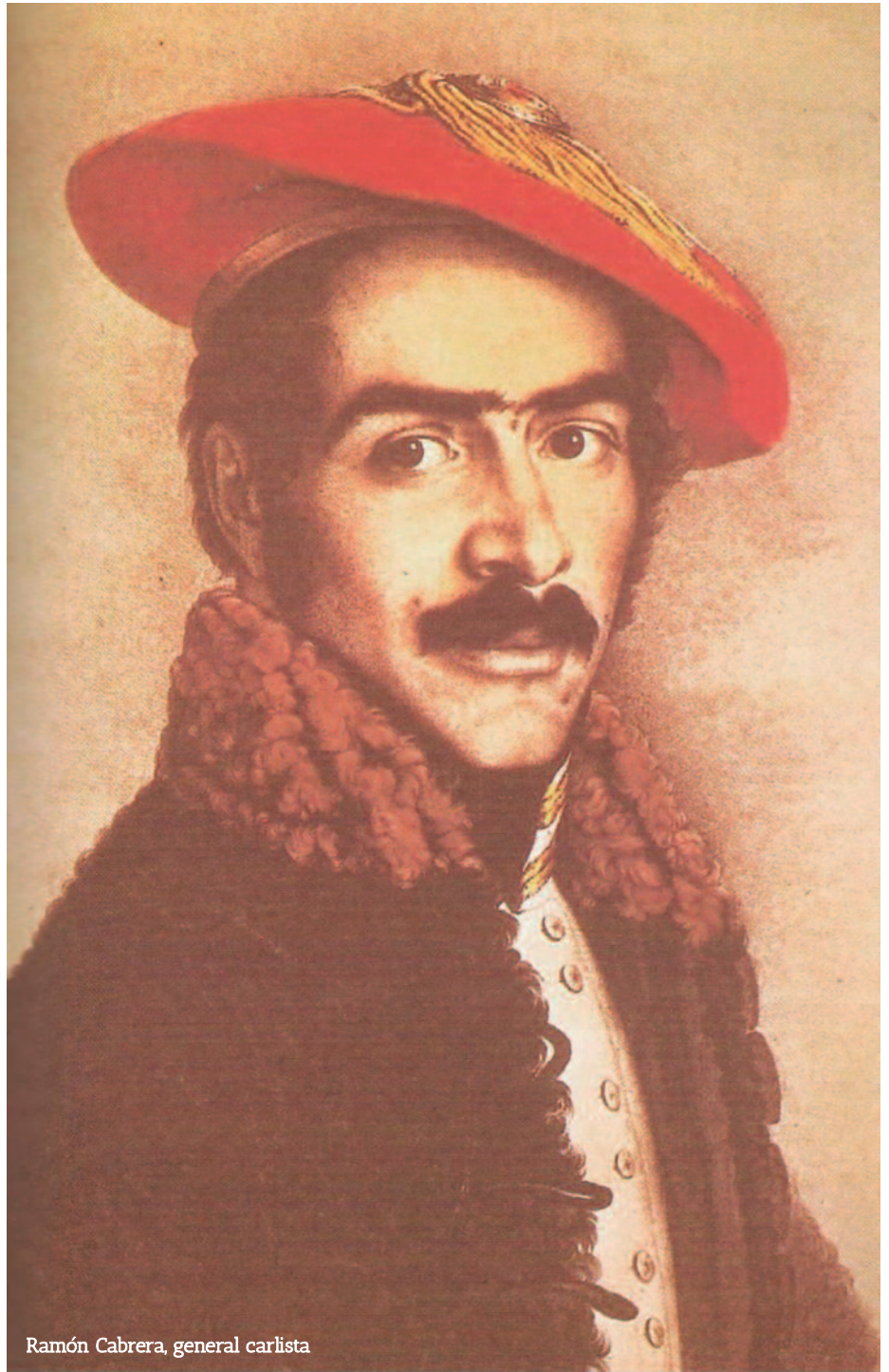
Alfara i les guerres carlistes

ENRIC M. CUÑAT SESÉ

Moltes enciclopèdies i diccionaris geogràfics o històrics situen al nostre poble dos episodis de la Primera Guerra Carlista (1833-1870). Repetixen la informació subministrada per Pascual Madoz en el seu Diccionari geogràfic-estadístic-històric d'Espanya de 1845. En efecte, Madoz diu: "En el último tercio del año 1834, Cabrera sorprendió é hizo prisionero un destacamento que se hallaba oyendo misa en la igl(lesia). Par(oquial) de este pueblo". Però la consulta d'alguna biografia de Ramón Cabrera o històries de les guerres carlistes ens permet entendre este episodi i les seues circumstàncies.

Dos companys de Cabrera, anomenats Monteverde i Matamoros, estaven convalescents en una masia i van ser detinguts per l'exèrcit isabelí, i, amb intenció d'alliberar-los, Cabrera va idear este colp de mà de capturar al destacament cristí mentre estaven sentint missa. El governador de Tortosa, José María Colubí, no sols no va accedir a la petició sinó que a més d'afusellar a estos dos carlistes va detindre a María Griñó, la mare de Cabrera, i este va alliberar els soldats que havia detingut. Això va ocórrer en Alfara, però no al nostre poble sinó a Alfara de Carles, província de Tarragona.

L'altre succés bèl·lic que situa Madoz al nostre poble està protagonitzat per José Miralles, àlies el Serrador, un destacat militar que operava sobretot al Maestrat. Però el comunicat de guerra publicat a la 'Gaceta de Madrid' núm. 583, de 25 de juliol, ens fa pensar que no es tracta del nostre poble sinó d'Alfara de

Ramón Cabrera, general carlista

la Baronia. Ens informa que José Greses, militar isabelí, en assabentar-se que la partida del Serrador, composta per més de 2400 infants i 200 cavalls, es trobava en Alfara, Algar i Sot el dia 16 de juliol, va decidir eixir en la seua persecució sabent que acumulaven un gran bagatge de quant havien robat en dies anteriors. A tal fi va disposar de diverses companyies i batallons

al comandament del tinent coronel Antonio Tablada i dels coronels Andrés Parra i Gonzalo Cánovas, però els carlistes ja havien abandonat eixos pobles, així que "sin dar descanso á la tropa seguí hasta Soneja, seis horas de marcha, donde creía encontrarlos; mas en vez de los facciosos hallé las señales de horror y devastación que ellos dejan á su paso. Las eras conte-

niendo los frutos de las cosechas ardían al rededor del pueblo á la par de las casas de este que habían sido antes saqueadas". Els van perseguir per les muntanyes a banda i banda del riu Palància i van causar prop de tres-cents morts.

L'enfrontament entre l'exèrcit de la Reina i la partida de Cabrera que va tindre lloc més prop del nostre poble va ser el del Pla del Pou, en el terme de Paterna. Cabrera va sorprendre un destacament de l'exèrcit de la reina, format per dos batallons d'infants i cavalleria, va fer nombrosos presoners i va matar afusellar 37 oficials i sergents. A la nit, a l'esplanada de les Sitges de Burjassot sembla que van celebrar la victòria i l'aniversari de Carlos Maria Isidro, el pretendent amb el títol de Carles V. Els cronistes de l'època i les estampes i gravats van descriure estos fets amb tintes de crueltat i inhumanitat i el novel·lista Ayguals i Izco, amb més imaginació que exactitud, va posar nom a la celebració com el Festí o l'Orgia de Burjassot. La llegenda va anar creixent i encara a principis del segle XX es van afegir nous detalls macabres com l'afusellament d'un xiquet de 12 anys. Per cert, acabada la guerra, hi hagué un primer intent d'erigir un monument als màrtirs liberals de Burjassot i Alfara va ser dels primers municipis que van comprometre una aportació econòmica.

La realitat és que les planes de les hortes i riberes de València no eren terreny propici per a lliurar les batalles o enfrontaments entre l'exèrcit i les partides carlistes, donada la preferència d'estes per les tàctiques guerrilleres. No obstant això, sí que eren un territori perfecte per a incursions ràpides a fi de proveir-se de racions, aliments i vestits, cavalleries i armes i, so-

Soldats valencians carlistes de l'exèrcit de Cabrera a la càrrega a Castelló, durant la primera guerra carlista

bretot, diners per a pagar les soldades i el material. Se sap, per exemple, que Cabrera, que acompanyava al pretendent Don Carlos en l'anomenada expedició real, al seu pas per Montcada, va oficiar als pobles veïns per a exigir-los exorbitants sumes de diners i racions sota les més elevades penes inclosa la mort. Al novembre d'eixe mateix any la partida de Gàtova va voler dur a terme el reclutament de mossos que havia decretat Cabrera al setembre i van sol·licitar als ajuntaments i parròquies una llista de joves i les seues circumstàncies familiars (fills de viuda o de pares sexagenaris), amenaçant amb cremar els pobles i imposar una multa de 200 reals per cada hora de retard a complir l'ordenat. L'ajuntament d'Alfara, entre altres, va donar part al cap polític de la província, que va emetre una circular a tots els ajuntaments constitucionals comminant-los a no fer cas dels requeriments carlistes, sense excusa ni pretext, sota les més elevades multes.

En 1846 va començar una altra guerra carlista, anomenada

la Campanya Montemolinista (1846-1849) perquè el nou pretendent, Carlos Luis de Borbón i Braganza, el fill de don Carlos, ostentava el títol de comte de Montemolín. Novament, va haver partides, com les de José Santes o les que van recórrer les Hortes de València i del Camp del Túria. Se sap que la partida dels llirians José Santés i Esteban Arastey, àlies el Dolçainer de Llíria, van entrar a Benaguasil, Paterna, Bétera i Montcada on van alliberar un pres, van aconseguir una bona quantitat de diners i van comprar racions. Però més enllà que alguns curiosos d'Alfara anaren a victorejar els carlistes que van estacionar en el poble veí, no hi ha notícies d'estralls en Alfara. Així i tot, gent major del poble recorda que els seus avis els contaven que, quan venien els carlistes, deixaven menjar i garrofes a la porta de les cases.

En la tercera guerra carlista (1872-1877), amb un nou pretendent, Carles de Borbó Àustria-Este, també va haver correies per l'horta protagonitzades per grups carlistes i bandolers dels Serrans. En setembre de

1873, ja en la I República, el diari liberal 'La Ibèria' informa d'un atemptat en Alfara. No se sap qui van ser els autors, però hi van haver tirs i conats d'incendi: van cremar les portes de les vivendes de Juan Bautista Gil i la del senyor vicari, José Cortina. Igualment, van disparar tres tirs a la casa badia on estava el capellà don José Navarro i altres, tots a la casa de Miguel Mellado, un destacat carlista. El periòdic diu que la intenció era atemorir a determinades persones que mereixen l'empara de la llei i exigix el major càstic per als autors d'este censurable atropellament.

En maig de 1875, un grup d'uns 60 genets de les faccions carlistes de Chelva van penetrar a Montcada i van exigir una elevada contribució; es van apoderar de 4000 reals i d'unes quantes cavalleries, una trentena entre cavalls i mules. Per a assegurar-se el cobrament, van prendre com a ostatges a l'alcalde, el secretari i alguns homes entre els rics del poble. Si cite este episodi és perquè entre eixos capturats figuren els

noms de gent que podria tindre interessos comercials o industrials en Alfara, com Vicente Bonet, José Trencó o Roc Granell.

Al juny, una xicoteta i insignificant partida carlista es va apoderar d'un cavall del molí d'Alfara i de cinc escopetes de les quals en van trencar dos i, en fugir cap a Porta Coeli, perquè l'exèrcit va eixir a buscar-los, van reclutar a uns segadors als quals van armar i robaren un bon cavall d'una masia. El cap de la quadrilla era Rosendo Blay Portolés, àlies Cabrereta, un carlista de Lliria que va pertànyer a la partida del seu paísà Santés i es va distingir per haver comés diversos assassinats i nombrosos robatoris. En algun dels judicis per assassinat es va defensar al·legant la seua condició de soldat que obeïa ordres i en algun cas fou indultat.

Els diaris donen una informació confusa d'este fet quant al nombre i procedència dels qui van participar. No obstant això, es coneix el nom d'un d'ells, Agustín Casaña Pastor que alguns van dir ser foraster i altres que era del poble. Jo crec que

era d'ací, perquè en 1864 un Agustín Casaña, d'Alfara, va morir en el camí de Montcada de resultes d'una coça del seu cavall i podria ser el pare d'este Agustín Casaña, que en desembre d'eixe any va ser detingut per la guàrdia civil de Montcada pels fets d'Alfara i per esta acció o un altre delictes va ser condemnat a quatre anys de presó, encara que es va evadir de San Miguel dels Reis. El cas és que vivia al nostre poble i el dia del Corpus de 1917 va acoltellar l'alcalde, Elías Chapa Ferriol, propietari d'un rajolar i president de la Junta Local Carlista, que estava esperant l'eixida de la processó.

El diari valencià 'El Mercantil', en donar les primeres notícies de la incursió de Cabrereta en Alfara, es fa ressò de l'opinió dels veïns que demanaven que es prengueren les mesures necessàries perquè els perjuís recaigueren sobre els veïns més caracteritzats per les seues idees carlistes. Això vol dir que ací hi havia carlistes, i carlistes influents. Però este és assumpte per a una altra ocasió.

Afusellament de la mare de Cabrera
(pintura de Juan Alaminos)

Dos dones a recordar

La Llola i la tia Salomé

LAURA YUSTAS I NELO VILAR,
PER ALFARAPÈDIA

En el moment de redactar estes línies per al llibre de festes de 2024, a Alfarapèdia estem treballant en dos publicacions extenses sobre dos dones diferents: Vicenta Palanca Cardo, la Llola, i Salomé Palanca Navarro, la tia Salomé. Pensem que les dos mereixen un reconeixement per diferents motius.

Vicenta la Llola (de la família dels Lloles), tenia mare de Castelló (les Castellones) i pare d'Alfara. Va nèixer en 1927, va treballar de caixetera a la Fosforera (comptant i envasant mistos) fins que es va casar amb Juan José Murillo Falomir, carreter i transportista dels rajolars, després tractorista. La Llola era una dona valenta, molt viva, molt sociable, tota una institució a Alfara. Les veïnes la buscaven per amortallar als difunts, per curar ferides... Cuinava paelles per a grups de gent, dirigia i actuava en la companyia de teatre local, es disfressava ella i disfressava a altra gent, animava l'activitat de l'Associació d'Ames de Casa, cantava albaides, s'ocupà d'ensenyar el Cant de l'Aurora a diferents grups de joves... Fou clavariessa de la Mare de Déu i d'altres festes, i tingué nombroses iniciatives en diferents àmbits. A les fotos es pot apreciar tota esta activitat.

Si pensem que cal reconèixer públicament persones com Vicenta és perquè expressa una intensa sociabilitat local que resulta cada vegada més difícil de mantenir. La seua figura ens ser-

Salomé Palanca Navarro, la tia Salomé, en una foto de l'any 1985

vix per a glossar un tipus de convivialitat solidària, ancorada en la familiaritat del veïnatge. Una convivència que s'aglutina en la festa, on es barreja amb naturalitat allò sacre amb allò altre profà, lúdic i joiós. Una actitud que és l'arrel del poble com a comunitat.

A la seua filla, Vicenta Murillo Palanca, li agraïm l'accés a tantes fotos, documents i històries, que descriuen una forma de vida particular.

Quant a la tia Salomé, nasqué en 1894 i morí l'octubre de 1988 quan li faltaven dies per complir

els 94 anys. De jove també va treballar a la Fosforera fins que es casà. Salomé també era una persona popular, de molt bona memòria. En els anys 60 va ser informant per a l'etnomusicòloga Maria Teresa Oller, que publicà cinc cançons comunicades per ella al seu llibre Cançons narratives valencianes (València: Lo Rat Penat, 2000). Nosaltres vam gestionar la seua gravació (amb les veus de Vicent Palau i Josep Mari) i les vam publicar com a «Cançoners d'Alfara» <https://alfarapedia.es/arxiu/canconer-dalfara/>.

La Lloïa dirigint les Filles de Maria
en el Cant de l'Aurora l'any 2001

Vicentica cuinant una paella
al carrer, any 1986

Vicentica Palanca Cardo, la Lloïa,
en unes disfresses l'any 1978

La tia Salomé no sabia llegir ni escriure, però la seua capacitat per a recordar i interpretar cançons ha quedat més que demostrada per totes les gravacions que es feu cantant i que la

seua família ha conservat en forma de cintes de casset. Ja es pot accedir a la publicació Cançoner II: 62 cançons gravades en 1977 per la tia Salomé (<https://alfarapedia.es/arxiu/ca>

nconer-tia-salome/). Durant hores i hores de gravacions, Salomé s'esforçà per deixar un llegat de cançons que per a ella eren importants i que abasten tota classe de temàtiques. Estan en valencià, en castellà i a vegades en una combinació d'estrofes en les dos llengües. Escoltar la tia Salomé és fer un viatge en el temps en el qual podem agafar un vapor fins a La Havana, tornar per escoltar què menjà Alfons XIII en la seua primera visita a València en 1905, aprendre sobre la unificació italiana durant el papat de Lleó XIII, riure'ns de nosaltres mateixos en recordar la duresa de l'ofici de rajoler o impressionar-nos amb l'enginy de la joventut a l'hora de combinar versets amb la "Tarara" o la "Xumba la que és carabassa". Les cançons són un patrimoni viu del nostre poble i depèn de totes i tots nosaltres que no deixem mai de ser-ho.

Des d'ací vos convidem a gaudir d'este material preciós durant les festes i, per descomptat, fem un agraïment públic a la família de Salomé per compartir este tresor familiar, especialment al seu net Vicent Palau, que de nou ens ha donat mostres de generositat cap al seu poble.

FERRAN CAPILLA

Artista multidisciplinari

Ferran Capilla és l'autor de la il·lustració de la portada i contraportada d'este llibre de festes. Artista multidisciplinari, llicenciat en Belles Arts i professor d'institut de secundària, ha dedicat la seua vida professional a l'ensenyament i al món de l'art.

Comença la seua trajectòria pictòrica amb l'ús dels materials volubles i aglutinants (fusta, arena, pols, teles, arpillera...) per a expressar amb aquests materials les seues inquietuds. La seua primera exposició individual es va dur a terme en l'any 1995, a la qual li varen seguir unes altres sota el mateix signe artístic.

Cap a l'any 2000 comença una nova etapa amb gravats del joc de Pilota Valenciana. Una sèrie d'estampacions amb diferents tècniques: aiguaforts, aiguatintes, puntaseca, collagraph, linòleums, fotogravat, fotopolímers... que culminen l'obtenció dels crèdits teòrics del doctorat.

Cal destacar que amb aquesta sèrie de gravats de pilotaris, escenes del món de la Pilota Valenciana i esdeveniments

destacats d'aquest esport autòcton, va recórrer molts pobles de la Comunitat Valenciana, entre els quals es troba Alfara del Patriarca, a través dels acords entre la Diputació i els Ajuntaments (SARC).

L'any 2004 inaugura l'exposició Jugant amb l'E en l'Institut de Cultura de Meliana i que en aquesta ocasió reprendre ací a Alfara del Patriarca amb innovacions i noves tècniques. La part principal d'aquesta sèrie consisteix en un joc didàctic semblant al joc de naips o pòquer. Format per 36 peces de 50x70 cm que representen un gran mural amb la lletra E, format per quatre colors: roig, verd, blau i groc. Cada color té 9 peces numerades de l'1 al 9 de tal forma que es pot jugar formant triomfs: doble parella, trio, pòquer, repòquer, escala. Com és evident que les peces no es poden moure per a realitzar el joc, ja que estan exposades, l'autor les va acompanyar amb una rèplica en cartó de la grandària d'una baralla manual.

Un altre apartat de la seua producció artística és la sèrie Art i Natura on ha executat múltiples obres en diferents tècniques: gravats, estampacions, collages, obra gràfica prenent com a referent la naturalesa i utilitzant fulles vegetals, plantes, arrels, que han omplert molts escenaris i galeries d'art.

Menció especial mereix l'obra de trànsfers sobre diferents materials de suport com la fusta, els llenços, el paper o metaquilat.

I, finalment, volem destacar una altra col·lecció: SOS tenibilitat del PLAN-eta que consta de 25 fotografies de grandària 100x70 cm en impressió giclée laminat dibond de 2 mm., produïda en 2010. Aquesta sèrie és un reportatge de viatges per diferents llocs del planeta on apareix superposada una marca d'aigua en totes elles, que simbolitza la contaminació del medi ambient i el canvi climàtic per tal de conscienciar en la necessitat de preservar el nostre món.

Actualment, Capilla es troba treballant en diferents projectes que resumeixen la seua activitat artística multidisciplinària.

JUGANT AMB L'E

inauguració
dia 16 d'agost
a les 19 hores

exposició

FERRAN CAPILLA

Alfara del Patriarca

Palau de la Senyoria

Llibre de festes editat
per l'Ajuntament d'Alfara

Portada de Ferran Capilla

Disseny i maquetació a càrrec
d'Alamida Periodisme i Comunicació

Impressió de 1.000 exemplars
a Mari Montañana

ALFARA
del PATRIARCA
AJUNTAMENT

Diputació
de València

Àrea de
Cultura

sarc

